অধ্যায় ১৩ ঃ সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য ঃ দ্বিতীয় পর্ব (১৯৯০-২০০০)

অধ্যায় গাঁথনি

১৩.১ উদ্দেশ্য
১৩.২ পৰিচয়
১৩.৩ সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ পটভূমি
১৩.৪ সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ ধাৰা তথা বৈশিষ্ট্যসমূহ
১৩.৫ সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ সাহিত্যিকসকল
১৩.৬ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
১৩.৭ অধিক জানিবলৈ
১৩.৮ অগ্রগতিৰ খতিয়ান (কৱল ৰূপৰেখা)
১৩.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

১৩.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি—

- বিগত শতিকাৰ শেষ দশকটোৰ সাহিত্যৰ গতিবিধি সম্পর্কে সম্যক জ্ঞান লাভ কৰিব
- সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ দ্বিতীয় পর্বত ১৯৯০-২০০০ লৈ ৰচিত সাহিত্যৰাজিৰ পৰিচয় লাভ কৰিব
- এই কালছোৱাত অসমীয়া সাহিত্যই আধুনিকতাবাদ, নাৰীবাদ ইত্যাদি বিভিন্ন ধাৰাৰে বিকশিত হৈ কি দৰে বর্তমান স্তৰত উপনীত হয়হি তাৰ ধাৰণা লাভ কৰিব
- সাহিত্যৰ বিভিন্ন শাখাসমূহত লাভ কৰা প্রগতি সম্পর্কে আলোচনা কৰিব পাৰিব
- সাহিত্যৰ নতুন নতুন ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে পৰিচয় প্রদানৰ লগতে ধাৰাসমূহৰ পৰিচয় লাভ কৰিব।

১৩.২ পৰিচয়

'অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী' শীর্ষক পাঠ্যবিষয়ৰ এইটো ত্রয়োদশ অধ্যায়। এই অধ্যায়ত সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ সম্যক আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

এই সময়ছোৱা অসমীয়া সাহিত্যৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূর্ণ সময়। সুদীর্ঘ অসম আন্দোলনৰ শাম কটাৰ পাছত অসমৰ সমাজ জীৱনলৈ শান্তি নামি আহে আৰু এই কালছোৱাত ভালেমান নতুন লেখকে আত্মপ্রকাশ কৰে। পুৰণি লেখকসকলৰ ৰচনাৰ পৰম্পৰাও অব্যাহত থাকে।

গল্প, কবিতা, প্রবন্ধ, নাটক, উপন্যাস প্রভৃতি সাহিত্যৰ বিভিন্ন শাখাসমূহে এই কালছোৱাত প্রকাশ আৰু বিকাশ লাভ কৰে। কুৰি শতিকাৰ শেষৰ দশকটো বিভিন্ন দিশৰ পৰা অতি গুৰুত্বপূর্ণ।

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সম্প্ৰসাৰণে মানুহৰ জীৱনলৈ কঢ়িয়াই অনা প্ৰচুৰ সম্ভাৱনাৰ মাজতে মূল্য বৃদ্ধি, নিবনুৱা সমস্যা, বানপানী, প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ প্ৰভৃতি বিভিন্ন কাৰণৰ পৰিণতি স্বৰূপে অসমৰ সমাজ জীৱনলৈ নানা ধৰণৰ পৰিৱৰ্তন আহে। ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক পৰিৱৰ্তনেও সাহিত্যৰ নতুন গতিধাৰা সম্প্ৰাসাৰিত হোৱাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

১৯৯০-২০০০ চনৰ ভিতৰত সাহিত্যৰ বিভিন্ন শাখাবোৰত হোৱা পৰিৱৰ্তন, সাহিত্যলৈ অহা নতুন আঙ্গিক আৰু বিষয়বস্তু ইত্যাদি বিভিন্ন দিশ অধ্যয়ন কৰি এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি যে অসমীয়া সাহিত্যৰ সামগ্ৰিক বিকাশ আৰু প্ৰগতিত কুৰি শতিকাৰ শেষ দশকটোৰ অৱদান কোনো গুণেই কম নহয়। সাহিত্যৰ শিল্পীত দিশৰ লগে লগে তাৰ প্ৰায়োগিক দিশটোৰ প্ৰতিও লক্ষ্য ৰাখি ভালেমান গুৰুত্বপূৰ্ণ সাহিত্য এই কালছোৱাত ৰচিত হোৱালৈ চাই দশকটোৰ গুৰুত্ব অত্যধিক।

১৩.৩ সাম্প্ৰতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ পটভূমি

ছবছৰীয়া অসম আন্দোলন, অসমত আঞ্চলিকতাবাদী চৰকাৰ গঠন প্ৰভৃতি ৰাজনৈতিক ঘটনা পৰিক্ৰমাই কুৰি শতিকাৰ শেষ দশকটোৰ সাহিত্যৰ পটভূমি ৰচনাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে।

ভাৰতীয় সাহিত্যত ইতিমধ্যে নতুনকৈ প্ৰৱেশ লাভ কৰা ভালেমান ইতিবাচক চিন্তা-চেতনায়ো অসমীয়া সাহিত্যত এই কালছোৱাতেই প্ৰৱেশ লাভ কৰে। নাটকৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা নতুন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা, গল্প আৰু উপন্যাসৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষেত্ৰ-অধ্যয়নৰ যোগেদি লাভ কৰা সমলৰ আধাৰত সাহিত্যৰ কথাবস্তু নিৰ্মাণৰ প্ৰচেষ্টা প্ৰভৃতিয়ে এই কালছোৱাৰ সাহিত্যৰ পটভূমি নিৰ্মাণত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। অৰুণ শৰ্মা, ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া, ৰাম গোস্বামী, মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ, মুনীন ভূঞা, আলি হাইদৰ, ৰফিকুল হুছেইন, অখিল চক্ৰৱৰ্তী, গুণাকৰ দেৱগোস্বামী আদি প্ৰবীণ নাট্যকাৰসকলেও এই সময়ছোৱাত নাটকৰ বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাত মনোনিৱেশ কৰে।

পৰৱৰ্তী প্ৰজন্মৰ ভালেমান নাট্যকাৰেও নাট্যসাহিত্যৰ বিকাশত যথেষ্ট বৰঙণি আগবঢ়ায়। আধুনিক জীৱনৰ কৃত্ৰিমতা আৰু যান্ত্ৰিকতাৰ স্বৰূপ চিত্ৰিত হৈছে গল্প আৰু উপন্যাসৰ মাজেদি। এই কালছোৱাত নবীন-প্ৰবীণ সকলো লেখকেই বিষয়ৰ বৈবিধ্য আৰু বৈচিত্ৰ্যত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। দেৱব্ৰত দাস, মনোজ কুমাৰ গোস্বামী, বিপুল খাটনিয়াৰ, কুল শইকীয়া, ভূপেন শইকীয়া, ইমৰাণ হুছেইন প্ৰভৃতি লেখকসকলে এই কালছোৱাত ভালেমান বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ গল্প ৰচনা কৰি অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিপুষ্টিত সহায় কৰে। ৰবীন্দ্ৰ সৰকাৰ, আনিছ উজ জামান, ৰবীন্দ্ৰ বৰা, দীনেশ গোস্বামী, হৰেকৃষ্ণ ডেকা প্ৰভৃতি প্ৰবীণ কবিসকলে এই সময়তো কাব্যচৰ্চা অব্যাহত ৰাখে। অনুৰূপভাৱে সমীৰ তাঁতী, সনন্ত তাঁতী, অনুভৱ তুলসী, নীলিম কুমাৰ, অনুপম কুমাৰ প্ৰভৃতি কবিৰ যোগেদি নতুন আঙ্গিক, কলা-কৌশল আদিয়ে অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰৱেশ লাভ কৰে। নাটকৰ ক্ষেত্ৰতো অৰুণ শৰ্মা, মুনীন ভূঞা, জগদীশ পাটগিৰি, নৱেন পাটগিৰি, কৰুণা

ডেকা, মুনীন ভূঞা, গুণাকৰ দেৱগোস্বামী, অখিল চক্ৰৱৰ্তী, মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ আদিয়ে নানা ধৰণৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিছে।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ১ ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ পটভূমি বিচাৰ কৰক। (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

১৩.৪ সাম্প্ৰতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ ধাৰা তথা বৈশিষ্ট্যসমূহ

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যত দেশী-বিদেশী বিভিন্ন সহিত্যৰ আঙ্গিক আৰু বিষয়বস্তুয়ে প্ৰাধান্য লাভ কৰাত সাহিত্যৰ মাজেদি কিছুমান বিশেষ ধাৰাই আত্মপ্ৰকাশ কৰাটো লক্ষ্যণীয় হৈ পৰিছে। প্ৰথমে গল্পৰ কথাই আলোচনা কৰা হ'ল।

- **পৰম্পৰাগত চুটিগল্পৰ ধাৰা ঃ** প্ৰবীণ গল্পকাৰ লক্ষীনন্দন বৰা, অতুলানন্দ গোস্বামী আদিয়ে পৰম্পৰাগত গল্পশৈলীৰ আধাৰত গল্প ৰচনাত মনোনিৱেশ কৰি আহিছে।
- **উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী চুটিগল্পৰ ধাৰা ঃ** গোবিন্দ প্ৰসাদ শৰ্মাৰ গল্পত উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী আত্ম-চেতনাৰ লগে লগে বাস্তৱতাৰ দিশটোও প্ৰতিফলিত হৈছে। অনুৰূপভাৱে হৰেকৃষ্ণ ডেকাৰ জীৱন আৰু কলা, ভোক ইত্যাদি গল্পত উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰিচয় পোৱা যায়। দিলীপ চন্দন, প্ৰশান্ত কুমাৰ দাস, দেৱব্ৰত দাস আদিৰ ৰচনাতো উত্তৰ-আধুনিকতাবাদী চিন্তাৰ পৰিচয় পোৱা যায়।
- **আধুনিকতাবাদী ধাৰা ঃ** নগেন শইকীয়াৰ গল্পত আধুনিকতাবাদী চিন্তাৰ পৰিচয় স্পষ্ট। তেওঁৰ গল্পত আধুনিক উপাদান হিচাপে অহা আত্মসচেতনতা, প্ৰশ্ন আৰু উত্তৰ, প্ৰভৃতি টেকনিকৰ প্ৰয়োগ কৰা হৈছে।

  স্বৰাজোত্তৰ কালৰ আন এগৰাকী প্ৰভাৱশালী গল্পকাৰ দেৱব্ৰত দাসৰ গল্পতো আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰিচয় পোৱা যায়। নবনীতা গগৈয়ে আধুনিকতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰে বিচ্ছিন্নতা, নিঃসঙ্গতা আৰু নৈৰাশ্যৰ ৰূপায়ণ কৰিছে। এই ধাৰাটোত ৰত্না ভৰালী তালুকদাৰ আৰু অন্যান্য দুই-এজনৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।
- **চেতনাস্ৰোত গল্পৰ ধাৰা ঃ** কুল শইকীয়াৰ গল্পত মানুহৰ অন্তৰ্জীৱন চেতনাস্ৰোতৰ জৰিয়তে অপূৰ্ব দক্ষতাৰে ফুটাই তোলাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। আধুনিক মানুহৰ মনত গঢ় লৈ উঠা বিচ্ছিন্নতাবোধ তেওঁ গল্পৰ যোগেদি আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিছে।

  কমলা বৰগোহাঞিৰ গল্পতো অন্তৰ্জীৱনৰ মৰ্মস্পৰ্শী ছবি অঙ্কিত হৈছে। ৰত্না ভৰালী তালুকদাৰৰ গল্পতো চেতনাস্ৰোত ৰীতিৰ পৰিচয় পোৱা যায়।
- **নাৰীবাদী চেতনাৰ ধাৰা ঃ** অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা, মৌচুমী কন্দলী আদিৰ গল্পত নাৰীবাদী চেতনাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। অনুৰূপভাৱে অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী, মনোৰমা

দাস মেধি, মনালিছা শইকীয়া, জুৰি বৰগোহাঞি আদিয়ে নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰে সাহিত্য চৰ্চাত মনোনিৱেশ কৰিছে।

- **সশস্ত্ৰ আন্দোলন, হিংসা আদিৰ পটভূমিত ৰচিত গল্পৰ ধাৰা ঃ** ১৯৭৯-১৯৮৫ লৈ গঢ় লৈ উঠা অসম আন্দোলনে অসমৰ জনজীৱনত গভীৰভাৱে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল। তাৰে সমান্তৰালকৈ এদল যুবকে আৰম্ভ কৰা সশাস্ত্ৰ সংগ্ৰামে অসমত অস্বাভাৱিক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সাম্প্ৰতিক কালৰ বহুতো গল্পকাৰে এনে সমস্যাৰ পটভূমিত গল্প ৰচনা কৰিছে। তেনে গল্পৰ ভিতৰত হৰেকৃষ্ণ ডেকাৰ 'বন্দীয়াৰ', মনোজ গোস্বামীৰ 'সমীৰণ বৰুৱা আহি আছে', ভূৱনেশ্বৰ শৰ্মাৰ 'এদিন এনেকৈয়ে', ফুল গোস্বামীৰ 'মৃত্যু ৰূপ আৰু ৰং', বন্দিতা ফুকনৰ 'ছাই আৰু বাৰুদৰ মাজত', কাব্যশ্ৰী মহন্তৰ 'পৰিসৰ', অৰূপা পটঙ্গীয়া কবিতাৰ 'কাৰ্তিকৰ কাহিনী', আৰতি দাসৰ 'অপহৰণ' ইত্যাদি গল্পৰ নাম উল্লেখ কৰিব পাৰি।

  নব্বৈৰ দশকটো মূলতঃ হিংসা হত্যা আৰু যন্ত্ৰণাৰে পৰিপূৰ্ণ দশক য'ত এফালে ভাৰতৰ পৰা অসম স্বাধীন কৰাৰ কাৰণে সংগ্ৰাম আৰু তাৰ সমান্তৰালভাৱে বড়োসকলৰ সুকীয়া ৰাজ্য দাবীত চলা ব্যাপক হিংসাত্মক আন্দোলন, এনে ধৰণৰ বিচ্ছিন্নতাবাদী চিন্তাৰ পৰিণতি স্বৰূপে সমাজ জীৱনলৈ নামি অহা শংকা, সন্দেহ আৰু বিচ্ছিন্নতাবোধৰ আধাৰত ভালেকেইটা গল্প ৰচিত হৈছে।

- **সমাজ-ৰাজনৈতিক দৃষ্টিভঙ্গী প্ৰসূত ধাৰা ঃ** অসম আন্দোলন আৰু তাৰ পৰিণতিস্বৰূপে অসমৰ ৰাজনৈতিক, সামাজিক আৰু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ঘটা পৰিৱৰ্তনসমূহৰ প্ৰভাৱ অসমৰ জনজীৱনত কেনে গভীৰভাৱে পৰিছিল, তাৰ স্বৰূপ প্ৰকাশিত হৈছে সেই সময়ৰ সাহিত্যত। নব্বৈৰ দশকত দেৱব্ৰত দাস, মনোজ কুমাৰ গোস্বামী প্ৰভৃতি গল্পকাৰৰ গল্পত পৰিৱৰ্তিত সমাজ জীৱনৰ স্বৰূপ চিত্ৰিত হৈছে। বিৰিঞ্চি কুমাৰ মেধি, দেৱব্ৰত দাস, ভূপেন শৰ্মা, উদয়াদিত্য ভৰালী আদিৰ গল্পত সমাজৰ দুৰ্নীতি, ভণ্ডামি আদিত নিমজ্জিত ব্যক্তিসকলৰ স্বৰূপ উদঙাই দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা দেখা যায়। দেৱব্ৰত দাস 'পঙ্কিলতাৰ এদিন' এনে বিষয়বস্তু আধাৰিত এটি সাৰ্থক চুটিগল্প। মনোজ কুমাৰ গোস্বামীৰ গল্পত সাম্প্ৰতিক কালৰ নৈৰাজ্য আৰু আতঙ্কময় পৰিস্থিতিৰ প্ৰেক্ষাপট সততে অনুভৱ হয়। তেওঁৰ প্ৰায়বোৰ গল্প সাম্প্ৰতিক কালৰ দিন লেখাৰ দৰে।

- **মননশীল গল্পৰ ধাৰা ঃ** মননশীল দৃষ্টিভঙ্গীৰে জীৱনৰ সমস্যাৰাজি বিশ্লেষণৰ কাৰণে কৰা প্ৰয়াসো ভালেমান গল্পকাৰৰ গল্পৰ মাজেদি ফুটি উঠা দেখা যায়। মদন শৰ্মা, শিবানন্দ কাকতি আদিৰ গল্পত মননশীল দৃষ্টিভঙ্গীৰে মানৱ জীৱনৰ সমস্যাৰাজি বিশ্লেষণৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

- **লোক-সংস্কৃতিৰ পটভূমিত ৰচিত গল্পৰ ধাৰাঃ** লোক-সংস্কৃতিৰ উপাদানক পটভূমি ৰূপে লৈ ভালেমান গল্পকাৰে গল্প ৰচনা কৰিছে। মনোৰমা দাস মেধিৰ 'প্ৰেমগাঁথা' গল্পত ফকৰা যোজনা আৰু বিয়াগীতৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ 'দৈৱকীৰ

দিন', বগামাটি থানৰ ভোগী' আদি গল্পতো লোক-সাংস্কৃতিক উপাদানক পটভূমি হিচাপে গ্ৰহণ কৰা দেখা যায়। পৰমানন্দ ৰাজবংশীৰ 'গদাধৰৰ পাৰে পাৰে', শিবানন্দ কাকতিৰ 'বৰণীয়া আলিবাট', 'বোকাময়' প্ৰভৃতি গল্পৰ ভটাগুটি খেলৰ উল্লেখ পোৱা যায়। ইমৰাণ হুছেইনৰ 'হুদুমদেও আৰু অন্যান্য গল্প'ত অসমৰ লোকবিশ্বাস আৰু মৌচুমী কন্দলীৰ 'লামবাদা নাচৰ শেষত' অসমৰ কাৰ্বি জনগোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক সমলৰ সংযোজন মনকৰিবলগীয়া। অৰূপ কুমাৰ নাথ, সঞ্জীৱ পল ডেকা আদিৰ ৰচনাতো লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰচুৰ প্ৰয়োগ মন কৰিবলগীয়া।

- **কল্পবিজ্ঞানভিত্তিক চুটিগল্পৰ ধাৰা ঃ** বৰ্তমান বিজ্ঞান বিষয়ক অবলম্বন কৰি গল্প ৰচনা কৰা লেখকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী, বিজয়কৃষ্ণ দেৱশৰ্মা, সান্তনু তামুলী, চাকিল জামাল, বন্দিতা ফুকন প্ৰভৃতি লোকসকলে কল্পবিজ্ঞানক আধাৰ হিচাপে লৈ গল্প ৰচনাত মনোনিবেশ কৰিছে।

  আশীৰ দশকৰে পৰা অসমীয়া চুটিগল্পৰ আঙ্গিকৰ ক্ষেত্ৰত নতুন নতুন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আৰম্ভ হয়। ৰবীন শৰ্মা, দেৱব্ৰত দাস, ফণীন্দ্ৰ কুমাৰ দেৱচৌধুৰী, মনোৰমা দাস মেধি, নবনীতা বৰুৱা, প্ৰশান্ত কুমাৰ দাস, মৃণাল কলিতা আদিয়ে গল্পৰ আঙ্গিকত নতুন নতুন পৰীক্ষা কৰিবলৈ ধৰে।

  মনোৰমা দাস মেধি, নবনীতা বৰুৱা আদিয়েও গল্পত নতুন ধৰণৰ পৰীক্ষা কৰিবলৈ ধৰে। পূৰবী বৰমুদৈ, মনালিছা শইকীয়া আদিয়ে গল্পত মহিম বৰাৰ নিছিনাকৈ নৈসৰ্গিক বৰ্ণনাত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে।

- **নতুন টেক্‌নিক সম্বলিত প্ৰায়োগিক ধাৰা ঃ** দেৱব্ৰত দাসে আধুনিক কলা আৰু চিনেমাৰ দৰে মণ্টাজ বা কলাজ পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি গল্প সাহিত্যলৈ নতুন টেক্‌নিকৰ আমদানি ঘটাইছে। তেওঁৰ গল্পৰ বিষয়ে নগেন শইকীয়াই মন্তব্য কৰিছে এনেদৰে — 'ক'ৰবাত যেন ফৰ্ম ভঙাৰ উত্তৰ আধুনিকতাবাদী সুৰ আৰু মিলান কুন্দেৰাৰ ৰচনাশৈলীৰ পৰিচিত পদধ্বনি শুনো'।

  বন্তি শেনছোৱাৰ গল্পত মানৱীয় সম্পৰ্কৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ, মীনাক্ষী গোস্বামী বৰঠাকুৰৰ গল্পত নাৰী জীৱনৰ কাৰুণ্য আৰু বেদনা, হৰেকৃষ্ণ ডেকাৰ গল্পত গভীৰ বাস্তৱবোধ, কাব্যশ্ৰী মহন্তৰ গল্পত মানৱতাবাদী আদৰ্শ আৰু অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ গল্পত সমকালীন সমস্যাৰাজিৰ সংবেদনশীল চিত্ৰ অঙ্কিত হৈছে। এই কালছোৱাৰ অন্যান্য গল্পকাৰসকলৰ ভিতৰত অপু ভৰদ্বাজ, সঞ্জীৱ পল ডেকা, অৰূপ কুমাৰ নাথ, গীতালি বৰা, প্ৰশান্ত কুমাৰ দাস, মণিকুন্তলা ভট্টাচাৰ্য আদি অন্যতম।

মুঠতে সাম্প্ৰতিক কালছোৱাৰ চুটিগল্পত আঙ্গিক আৰু বিষয়বস্তুৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন সূচিত হৈছে। গল্পকাৰসকলে নতুন নতুন কলাকৌশলৰ প্ৰয়োগৰ মাধ্যমেদি অসমীয়া চুটিগল্পক অধিক জনপ্ৰিয় কৰি তোলাৰ প্ৰয়াস কৰিছে।

সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ঃ

- সাম্প্রতিক যুগৰ অসমীয়া সাহিত্যত বাস্তৱতাৰ হুবহু প্রতিফলন লক্ষ্য কৰা যায়। জীৱন আৰু জগত সম্পর্কীয় বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গীৰ লগতে সাহিত্য জগতলৈ অহা নতুন নতুন পৰিৱর্তনসমূহে এই কালছোৱাৰ সাহিত্যত প্ৰৱেশ লাভ কৰিছে।
- এই কালছোৱাৰ সাহিত্যত নাগৰিক সভ্যতা আৰু নগৰীয়া জীৱনে অধিক প্রাধান্য লাভ কৰিছে।
- সন্ত্রাসজর্জৰ অসমৰ পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিয়েও এই কালছোৱাৰ সাহিত্যত প্রকাশ লাভ কৰিছে।
- মননশীলতা এই কালছোৱাৰ সাহিত্যৰ এটি অন্যতম বৈশিষ্ট্য।
- নিঃসঙ্গতা, বিচ্ছিন্নতাবোধ আদিৰ সম্যক চিত্রণে এই কালছোৱাৰ গল্প আৰু উপন্যাসক সমৃদ্ধ কৰিছে।
- কিছুমান গল্পত সন্ত্রাসজর্জৰ অসমৰ পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিয়েও সমানেই প্রাধান্য লাভ কৰিছে।
- বিষণ্ণতাবোধেও প্রায়বোৰ গল্প-উপন্যাসত কেন্দ্রীয় বিষয় হিচাপে স্থান লাভ কৰিছে।
- আধুনিক সভ্যতাই গ্রাম্য সমাজ জীৱনলৈ কঢ়িয়াই অনা পৰিৱর্তনৰ বিষয়েও ভালেমান গল্পত প্রকাশ লাভ কৰিছে।
- সামাজিক মূল্যবোধৰ অৱক্ষয় আৰু তেনে অৱক্ষয়ে সামাজিক জীৱনলৈ কঢ়িয়াই অনা অনিশ্চয়তাৰ ছবি স্পষ্ট হৈছে দুই এটি গল্পত।

১৩.৫ সাম্প্রতিক কালৰ অসমীয়া সাহিত্য (১৯৯০-২০০০)ৰ সাহিত্যিকসকল

- **কবিতা ঃ** সাম্প্রতিক অসমীয়া কবিতাই বিষয়বস্তু আৰু আঙ্গিকৰ ক্ষেত্রত যথেষ্ট পৰিৱর্তনৰ মাজেদি আগবাঢ়িছে। সেয়েহে ইয়াক কোনো বিশেষ বাদ বা ধাৰাৰ মাজত সামৰি লোৱাটো সম্ভৱ নহয়।

  নিঃসঙ্গতাবোধ, আত্মিক সচেনতা, বিষাদগ্রস্ততা আদিৰ লগতে ভাষাৰ নান্দনিক দিশটোৰ প্রতি গুৰুত্ব দি বর্তমান সময়ত কবিতাই এক নতুন দিশত গতি কৰিছে। বিভিন্ন ধৰণৰ চিন্তা আৰু বৈচিত্র্যৰ মাজেৰে অসমীয়া কবিতাই বিশ্ব সাহিত্যৰ দিশে গতি কৰিছে। কেইবাগৰাকীও প্রতিষ্ঠিত কবিয়ে অসমৰ লোকজীৱন আৰু সংস্কৃতিৰ বুকুৰ পৰা সমল আহৰণ কৰি অসমীয়া কবিতাক সমৃদ্ধ কৰিছে।

  আলোচ্য সময়ছোৱাৰ কবিতাৰ মাজত অন্তমুর্খী আৰু বহির্মুখী—এই দুয়োটা ধাৰাৰ প্রভাৱ পৰিলক্ষিত হয়।

  - **সাম্যবাদী চিন্তাৰ ধাৰা ঃ** জ্ঞান পূজাৰীৰ ভালেমান কবিতাত শ্রেণীদ্বন্দ্ব আৰু সাম্যবাদী চিন্তাৰ প্রকাশ লক্ষ্য কৰা যায়। তেনেদৰে সমীৰ তাঁতীৰ কবিতাতো শ্রেণী বৈষম্য আৰু সাম্যবাদৰ বাণী মূর্ত হৈ উঠিছে। ইছমাইল হুছেইনৰ কবিতাতো সাম্যবাদ

আৰু সমাজ বাস্তৱতাৰ ছবি অঙ্কিত হৈছে। সমীৰ তাঁতী, সনন্ত তাঁতী, অবনী চক্ৰৱৰ্তী, সুভাষ সাহা, ৰবীন্দ্ৰ সৰকাৰ আদি এই ধাৰাৰ প্ৰমুখ্য কবি।

- **অন্তৰ্মুখী কবিতাৰ ধাৰা ঃ** এই কালছোৱাৰ ভালেমান কবিৰ কবিতাত অন্তমুৰ্খী ভাব-চিন্তাৰ প্ৰকাশ লক্ষ্য কৰা যায়। অনুভৱ তুলসী, নীলিম কুমাৰ, জীৱন নৱহ, হেমাঙ্গ কুমাৰ দত্ত, বিপুলজ্যোতি শইকীয়া, অতনু ভট্টাচার্য্য, সৌৰভ শইকীয়া, কুশল দত্ত আদিৰ নাম এইক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। সমসাময়িক ঘটনা প্ৰবাহৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ মনৰ মনিকোঠাত মনোনিৱেশ কৰি অতীত স্মৃতিৰ যোগেদি কাব্যৰ কথাবস্তু নিৰ্মাণত গুৰুত্ব দিয়াটো এইসকল কবিৰ জীৱনৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। গ্ৰাম্য জীৱনৰ সৰলতা আৰু কথ্য ভাষাৰ প্ৰয়োগে এইসমূহ কবিতাক পাঠকৰ অতি কাষ চপাই নিবলৈ সক্ষম হৈছে। সমীৰ তাঁতী, বিপুলজ্যোতি শইকীয়া আৰু হেমাংগ কুমাৰ দত্তৰ কবিতাত কথ্যভাষাৰ প্ৰয়োগ অধিক সুস্পষ্ট।
- **লোকজীৱন সমৃদ্ধ ধাৰা ঃ** লোকজীৱন আৰু প্ৰকৃতিৰ বিনন্দীয়া ৰং-ৰূপে জীৱন নৱহৰ কবিতাক নতুন স্বাদ প্ৰদান কৰিছে। তেওঁৰ *তুমি পকা ধানৰ দৰে গোন্ধাইছা* (১৯৯৬), *টাৰিৰি* (১৯৯৯) আদিৰ অন্তৰ্গত কবিতাৰাজিয়ে মাটি আৰু মানুহৰ সৈতে থকা গভীৰ সম্পৰ্কৰ কথা সোঁৱৰাই দিয়ে। বিজয় শঙ্কৰ বৰ্মন আৰু সৌৰভ শইকীয়াই লোকজীৱন আৰু সংস্কৃতিক নতুন সৃষ্টিৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল।

  আন এগৰাকী কবি লুটফা হানুম ছেলিমা বেগমৰ কবিতাতো সহজ কথনভঙ্গী আৰু লোকভাষাৰ সার্থক প্ৰয়োগ লক্ষ্য কৰা যায়। তেওঁৰ *সেউজীয়া বাট এটা বিচাৰিছে সৰাপাতবোৰৰ* অন্তৰ্গত কবিতাসমূহ এইক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। উদয় কুমাৰ শৰ্মা, অৰ্চনা শৰ্মা, অনুপম কুমাৰ, অনুভৱ তুলসী, আনিছ উজ জামান, জ্যোতিৰেখা হাজৰিকা আদি এই ধাৰাৰ কবি।
- **ৰোমাণ্টিক ভাববিলাসৰ ধাৰা ঃ** ৰোমাণ্টিক ভাববিলাসৰ মাজত আত্মবিভোৰ হৈ কবিতা ৰচনা কৰা কবিসকলৰ প্ৰকাশভঙ্গীৰ মাজেদি অন্তৰৰ অনুভূতি প্ৰেম আৰু বিদ্ৰোহৰ ভাবধাৰাৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে। প্ৰণৱ কুমাৰ বৰ্মন, কমল কুমাৰ মেধি, নৱজ্যোতি পাঠক, হিমাংশু প্ৰসাদ দাস, ৰণজিৎ গগৈ আদিৰ কবিতাত এনে বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশিত হৈছে।

  অৱশ্যে এইসমূহ কবিতা শিল্প-সৌন্দর্যৰে সমৃদ্ধ নহ'লেও এচাম পাঠকৰ মাজত জনপ্ৰিয়তা কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁলোকে কবিতাৰ কর্ষণ আৰু শৈল্পিক দিশটোৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে আবেগ-অনুৰাগ আদিৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব দিয়া পৰিলক্ষিত হয়।
- **প্ৰাসঙ্গিক আলোচনা ঃ** মহেশ্বৰ নেওগে সাম্প্ৰতিক কবিতা সম্পৰ্কত মন্তব্য আগবঢ়াইছিল যে "জগতৰ উন্মুক্ত বায়ু লগাকৈ সকলো দুৱাৰ-খিৰিকী মুকলি কৰি থোৱাটোৱেই সাম্প্ৰতিক কবিতাৰ ধর্ম।"

বর্তমান সময়ত কোনো এটা নির্দিষ্ট চিন্তাদর্শক লৈ কাব্য ৰচনাৰ পৰিৱর্তে সময়ে সৃষ্টি কৰা প্রতিটো পৰিস্থিতিৰ আধাৰত পল-অনুপল জীৱনৰ, সমস্যাক জিভাত চাকি চায় আৰু নির্মোহভাৱে অনুভৱী সত্যক কাব্যৰূপ প্রদান কৰে।

ক) আশীৰ দশকৰে পৰা এক বুজন সংখ্যক কবিয়ে কাব্যচর্চাৰ যোগেদি আধুনিক অসমীয়া কবিতাক নতুন মাত্রা প্রদান কৰিছে। বিগত প্রায় তিনিটামান দশক ধৰি অসমীয়া কাব্যজগতত চর্চা আৰু সাধনাৰে জনসাধাৰণৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা কবিসকলৰ ভিতৰত সনন্ত তাঁতী, মীৰা ঠাকুৰ, সমীৰ তাঁতী, নীলিম কুমাৰ, অনুভৱ তুলসী, কৰবী ডেকা হাজৰিকা, লুৎফা হানুম ছেলিমা বেগম, প্রেম গগৈ, অনুপমা বসুমতাৰী, কৌস্তুভমণি শইকীয়া, অর্চনা পূজাৰী, উদয় কুমাৰ শর্মা, ইছমাইল হোছেইন, ৰফিকুল হোছেইন, মনজিৎ সিং, অমৃত বসুমতাৰী, চেনীৰাম গগৈ, অনুপম কুমাৰ, নীলিমা ঠাকুৰীয়া হক, ৰাজীৱ বৰুৱা, সমীন্দ্র হজুৰি, পৰাগ শইকীয়া, শঙ্কৰ শইকীয়া, দেৱপ্রসাদ তালুকদাৰ, সাৱিত্রী শইকীয়া, প্রাণজিৎ মহন্ত আদিৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।

খ) এই দশকৰ আৰম্ভণি কালৰ কবিতাত আশীৰ দশকৰ কবিতাৰ বৈপ্লৱিক পৰিৱর্তন চকুত নপৰে। অৱশ্যে দুই-চাৰিজন কবিৰ কবিতাত কবিতাৰ বিষয় আৰু আঙ্গিকৰ পৰিৱর্তনৰ কিছু আভাস চকুত পৰে। নব্বৈৰ দশক আৰু তাৰ পৰৱর্তী দশকত অসমীয়া কবিতাৰ সৈতে জড়িত হোৱা প্রধান কবিসকল হ'ল— অজিৎ গগৈ, সৌৰভ শইকীয়া, নন্দ সিং, অতনু ভট্টাচার্য্য, গঙ্গামোহন মিলি, জীৱন নৰহ, হৰেণ গগৈ, হেমাঙ্গ কুমাৰ দত্ত, মৃণাল কুমাৰ গগৈ, বিজয় ৰবি দাস, কুশল দত্ত, প্রাণজিৎ বৰা, প্রণৱ কুমাৰ বর্মন, বিজয় শঙ্কৰ বর্মন, ভূষণ কলিতা, পঙ্কজ গোবিন্দ মেধি, কমল কুমাৰ মেধি, বিৰিঞ্চি ৰাভা, জুবিলি গগৈ, মিহিৰ মৌচম ৰয়, অংকুৰ ৰঞ্জন চাংমাই, কমল কুমাৰ তাঁতী আদি উল্লেখযোগ্য। তেওঁলোকে অগ্রজ কবিসকলৰ বিষয় আৰু আঙ্গিক গ্রহণ কৰিলেও তাৰ মাজতেই নতুনত্ব সৃষ্টিৰ প্রয়াস কৰিছে। তেওঁলোকৰ মাজৰে দুই এগৰাকী কবিৰ কবিতাত জাতীয় জীৱনৰ সৈতে আত্মিক সম্পর্কৰ স্বৰূপ উপলব্ধি কৰিব পাৰি। প্রণৱ কুমাৰ বর্মনৰ কবিতাৰ কথনভঙ্গীত সুকীয়া বৈশিষ্ট্য প্রকাশিত হৈছে। এই সময়ছোৱাত সাম্প্রতিক অসমীয়া কবিতাই সময়ৰ প্রবাহক গতি প্রদান কৰিছে এনেদৰে—

"তুমি পকা ধানৰ দৰে গোন্ধাইছা
বতাহত সৰিব গোন্ধ
নৈত নামি যোৱা
পূবত বেলি পশ্চিমত মানুহ
নৈত বুৰ মাৰা

তুমি তিতিলা
মই তাকেই বিচাৰিছিলোঁ।"

('তুমি পকা ধানৰ দৰে গোন্ধাইছা' ঃ জীৱন নৱহ)

"কোনো বাট এটাৰ শেষ যদি হয় অবাট
বাটটো যদি ছিগি থাকে আশাহীন মানুহৰ কৰুণ স্খলনত
সেই বাটৰ দাঁতিত দিন দুপৰতে যদি হোৱা দিয়ে দুৰ্বিপাকে
চৌখিনতা হেৰুৱাই সকলো বাটৰুৱা হয় নামহীন ৰূপ গন্ধ
বাট বুলিবলৈ গৈ পথভ্ৰষ্ট হোৱা সেই বাটৰুৱাক লৈ যি খেল হ'ব
খেলা
সেই খেলা খেলিবলৈ আমি ওলাই আহিলো বাটলৈ।"

('বাট' ঃ পঙ্কজ গোবিন্দ মেধি)

গ) নব্বৈৰ দশকত আত্মপ্ৰকাশ কৰি প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা কবিসকলৰ সৰহভাগেই আধুনিক কবিতাক মৰ্যাদাপূৰ্ণ আসনত প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে প্ৰধানকৈ আলোচনীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হোৱা দেখা যায়। সাম্প্ৰতিক কালৰ কবিতাৰ গতিপ্ৰবাহ অতিক্ৰমি নব্বৈৰ দশকটোত কবিতাই যি ৰূপ, ৰস আৰু আঙ্গিকৰ মাধ্যমেৰে পাঠকৰ হৃদয়ত অনুভূতিৰ সঞ্চাৰ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে, তাৰ মূল্যায়ন সময়েহে কৰিব।

- **উপন্যাস ঃ**
  - **আধুনিকতাবাদী ধাৰা ঃ** হোমেন বৰগোহাঞিৰ *এদিনৰ ডায়েৰী* (২০০৩) উপন্যাসত নিঃসঙ্গতা, বিষণ্ণতা আদিৰ মাজেদি আধুনিকতাবাদী চিন্তাৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে। সাম্প্ৰতিক কালছোৱাৰ প্ৰায়বোৰ ঔপন্যাসিকে আধুনিক জীৱনৰ নিঃসঙ্গতা, অন্তঃসাৰশূন্যতা, মানৱীয় মূল্যবোধৰ অৱক্ষয় ইত্যাদি বিষয়ক আধাৰ হিচাপে লৈ উপন্যাস ৰচনাত মনোনিৱেশ কৰিছে। আধুনিক জীৱনৰ অৰ্থহীনতা, সংশয়, নৈৰাশ্য, উদ্দেশ্যহীনতা প্ৰভৃতি বিভিন্ন দিশৰ প্ৰতিফলনৰ লগে লগে আধুনিকতাবাদী চিন্তাই হৰেকৃষ্ণ ডেকা, অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা, মনোৰমা দাস মেধি, কুল শইকীয়া আদিৰ ৰচনাৰ মাজেদি প্ৰকাশ লাভ কৰিছে।
  - **ৰাজনৈতিক বাস্তৱতাৰ ধাৰা ঃ** পোলেন বৰকটকীৰ *দুঃসময়ৰ গান* উপন্যাসত কুৰি শতিকাৰ শেষৰ দুটা দশকৰ বাস্তৱতাৰ ৰূপায়ণ ঘটিছে। *ত্ৰিশঙ্কুত* অসম আন্দোলনৰ নিখুঁত চিত্ৰ অঙ্কিত হৈছে। বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ *মৃত্যুঞ্জয়* (১৯৭০), *চিনাকি সুঁতি* (১৯৭১), *কবৰ আৰু ফুল* (১৯৭২), *বল্লৰী* (১৯৭৩), *ৰঙামেঘ* (১৯৭৬), *মণি চুলিৰ পোহৰ* (১৯৭৯) আদি এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। হোমেন বৰগোহাঞিৰ *কুশীলৱ* (১৯৭০) আৰু *তিমিৰ তীৰ্থ* (১৯৭৫) এই শ্ৰেণীৰ উপন্যাস।

- **মানৱতাবাদী উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** ফণীন্দ্র কুমাৰ দেৱচৌধুৰীৰ *অনুৰাধাৰ দেশ* উপন্যাসত মানৱতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে প্রসাৰ লাভ কৰিছে।
- **ঐতিহাসিক উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** নৱকান্ত বৰুৱাৰ *ককাদেউতাৰ হাড়* (১৯৭৩) আৰু *গড়মা কুঁৱৰী* দুয়োখন উপন্যাসেই বুৰঞ্জীৰ পটভূমিত ৰচিত। দেৱেন্দ্রনাথ আচার্য্যৰ বুৰঞ্জীৰ পটভূমিত ৰচিত উপন্যাসকেইখন হ'ল— *অন্যযুগ অন্যপুৰুষ* (১৯৭০), *কালপুৰুষ* (১৯৭৬), আৰু *জঙ্গম* (১৯৮২); নৱকান্ত বৰুৱাৰ *ককাদেউতাৰ হাড়* (১৯৭৩); মেদিনী চৌধুৰীৰ *অনন্য প্রান্তৰ* (১৯৭১) এই ধাৰাৰ উল্লেখযোগ্য উপন্যাস। চন্দনা গোস্বামীৰ *পাটকাইৰ সিপাৰে মোৰ দেশ*; ৰীতা চৌধুৰীৰ *দেওলাংখুই, মাকাম* ইত্যাদি এই ক্ষেত্রত উল্লেখযোগ্য।
- **জনগোষ্ঠীয় জীৱনভিত্তিক উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** উমাকান্ত শর্মাৰ বড়োসকলৰ জীৱনৰ পটভূমিত ৰচনা কৰা এখন উল্লেখযোগ্য উপন্যাস হ'ল *ভাৰণ্ড পখীৰ জাক* (১৯৯৪)। তেওঁৰ আন এখন উপন্যাস হ'ল— *এজাক মানুহ এখন অৰণ্য* (১৯৮৭); যিখন অসমৰ চাহবাগিছাৰ বনুৱাসকলৰ জীৱন, সমাজ আৰু সংস্কৃতিক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা হৈছে।

  জয়ন্ত ৰাংপিৰ *পুৱাতে এজাক ধনেশ* (১৯৭৭); ৰং বং তেৰাঙৰ *ৰংমিলিৰ হাঁহি* (১৯৮৩), যতীন মিপুনৰ *মিক্‌চিজিল* (১৯৯৩); স্বর্ণ বৰাৰ *ডিয়াং নদীৰ গীত*, ধ্রুৱজ্যোতি বৰাৰ *সীমান্তৰ সুৰ* (১৯৯৬); য়েছে দৰজে ঠংচিৰ *চনম'* (১৯৮১) আদি এই শ্রেণীৰ উপন্যাস।
- **প্রকৃতিবাদী উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** হোমেন বৰগোহাঞিয়ে প্রকৃতিবাদক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা এখনি উল্লেখযোগ্য উপন্যাস হ'ল *অস্তৰাগ* (১৯৮৬); *অস্তৰাগত* দিলীপ নামৰ এগৰাকী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপকৰ জীৱনত তেওঁৰ পিতৃৰ ব্যক্তিত্ব আৰু মৃত্যু সম্পর্কীয় বিবিধ ঘটনাই কেনেধৰণৰ প্রতিক্রিয়া সৃষ্টি কৰিছিল, তাৰ জীৱন্ত বর্ণনা দাঙি ধৰা হৈছে।
- **জীৱনভিত্তিক উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** লক্ষীনন্দন বৰাৰ *সেহি গুণনিধি* (১৯৯৭), *যাকেৰি নাহিকে উপাম* (১৯৯৩) আদি উপন্যাস এই শ্রেণীত পৰে। চন্দ্রপ্রসাদ শইকীয়াৰ *মহাৰথী* (১৯৯৫) আৰু *তোৰে মোৰে আলোকৰে যাত্রা* এই শ্রেণীৰ উ পন্যাস। ড° মালিনীৰ *যাজ্ঞসেনী* (২০০৮), *বিদেহ নন্দিনী* (২০০৯), *কাশীকন্যা অম্বা* (২০১০) আদি এই শ্রেণীৰ উপন্যাস।
- **বিজ্ঞানভিত্তিক উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ *কায়কল্প* বিজ্ঞানভিত্তিক বিষয়ৰ আলমত ৰচনা কৰা হৈছে। ইয়াত বিজ্ঞানৰ যুক্তিনিষ্ঠতা আৰু কলাত্মক কল্পনাৰ সমন্বয় সাধিত হৈছে। বিষয়বস্তুৰ অভিনৱত্বই উপন্যাসখনক নতুন আয়তন প্রদান কৰিছে। দীনেশ চন্দ্র গোস্বামীৰ *শব্দ নিৰন্তৰ শব্দ* (১৯৯২), *জোনাকীৰ জিলিকনি* (১৯৯২), *উষ্মপ্রবাহ* (১৯৯৩) আদি এই ধাৰাৰ উল্লেখযোগ্য উপন্যাস।

- **চেতনাস্রোত উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** ভূপেন্দ্র নাৰায়ণ ভট্টাচার্য্যৰ *মৰুদ্যান* (১৯৯১) উপন্যাসত চেতনাস্রোত পদ্ধতিৰে চৰিত্রৰ মনোবিশ্লেষণৰ প্রয়াস কৰা হৈছে। আধুনিক যুগৰ জীৱন যুদ্ধত পৰাজিত হৈ লাভ কৰা বিষাদময় জীৱনৰ প্রতিচ্ছবি ইয়াত অঙ্কিত হৈছে।
- **অতি-বাস্তববাদী উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** দেৱব্রত দাসৰ *ৰৰষাৰ প্রথম সুবাস* (১৯৯৬) আৰু *ফুল আৰু চৰাইৰ ঠিকনাত* অতি বাস্তৱ পদ্ধতিৰে বাস্তৱ আৰু স্বপ্নৰ সংমিশ্রণ ঘটাই সাম্প্রতিক যুগৰ নিষ্ঠুৰ পৰিস্থিতিৰ চিত্র অঙ্কন কৰা হৈছে। দেবেন্দ্র নাথ আচর্য্যৰ *অন্যযুগ অন্য পুৰুষ* এখনি অতি-বাস্তৱবাদী উপন্যাস।
- **কল্পবিজ্ঞানভিত্তিক উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** নৱকান্ত বৰুৱাৰ একমাত্র কল্পবিজ্ঞান ভিত্তিক উপন্যাস *অপদার্থ*(১৯৮২)ত ডাক্তৰ চলিহা আৰু অঞ্জন চৌধুৰীৰ চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ এক নতুন পদ্ধতিৰ অর্থাৎ অস্ত্রোপচাৰৰ এক নতুন কৌশলৰ অবতাৰণা কৰা হৈছে। ৰক্তপাতহীন অস্ত্রোপচাৰৰ নতুন কৌশল হিচাপে চিকিৎসাবিজ্ঞানী দুগৰাকীয়ে এণ্টিমেটাৰ বা *অপদার্থ*আৱিষ্কাৰ কৰি আত্মজাহ যোৱাৰ বর্ণনা এই উপন্যাসখনত দাঙি ধৰা হৈছে।
- **যুদ্ধ, আন্দোলন, বিপ্লৱ আধাৰিত উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** অসমৰ বিদেশী বহিষ্কৰণ আন্দোলনৰ (১৯৭৯-১৯৮৫ খ্রীঃ) আৰু তাৰ পৰৱর্তী কালছোৱাৰ অসমৰ সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক জীৱনৰ প্রতিফলন ঘটিছে ৰীতা চৌধুৰীৰ *এই সময় সেই সময়* উপন্যাসত। ঔপন্যাসিকে অসম আন্দোলনৰ কালছোৱাক বাস্তৱধর্মী ৰূপত চিত্রিত কৰি উপন্যাসখন ৰসোত্তীর্ণ কৰি তুলিছে।

  যুদ্ধ বাস্তৱতাৰ অনুসঙ্গ হিচাপে সৃষ্টি হোৱা নৈৰাজ্যৰ চিত্রই ৰীতা চৌধুৰীৰ *মাকাম* (২০১০) উপন্যাসখনত যথার্থ ৰূপ পৰিগ্রহ কৰিছে। *মাকামত* অসমত বসবাস কৰা চীনা লোকসকলৰ অলিখিত ইতিহাসক উপন্যাসখনৰ যোগেদি জীৱন্ত ৰূপ প্রদানৰ প্রয়াস কৰা হৈছে।

  অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ *ফেলানী*(২০০৩) উপন্যাসত বিংশ শতিকাৰ শেষৰ প্রায় কুৰি বছৰৰ সন্ত্রাসজর্জৰ ঘটনাৰ পটভূমিত উপন্যাসখন ৰচনা কৰা হৈছে।
- **নাৰীবাদী চিন্তা আধাৰিত উপন্যাসৰ ধাৰা ঃ** এগৰাকী সংবেদনশীল নাৰীৰ সপোন, আকাংক্ষা আৰু নির্মম বাস্তৱতা তথা স্বপ্নভঙ্গৰ কাহিনীৰ আধাৰত অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ *মৃগনাভি* (১৯৮৭) উপন্যাসখন ৰচনা কৰা হৈছে। নাৰীবাদী দৃষ্টিকোণৰ পৰা ৰচিত এই উপন্যাসখনত নায়িকাৰ যৌৱনৰ স্বপ্নভঙ্গ আৰু বৈধব্য জীৱনৰ দ্বন্দ্বই প্রাধান্য লাভ কৰিছে। তেওঁৰ *অয়নান্ত*(১৯৯৪) উপন্যাসত ঊনবিংশ শতিকাৰ বিশাল প্রেক্ষাপটক সামৰি লোৱা হৈছে। নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰে ৰচিত এইখনি উপন্যাসত মূলতঃ নাৰীৰ অৱস্থান,মর্যাদা আৰু আত্মপ্রতিষ্ঠাৰ সাৱলীল বর্ণনা দাঙি ধৰা হৈছে।

অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ *চাহোপুৰাৰ বৰষুণ* উপন্যাসৰ প্ৰধান নাৰীচৰিত্ৰ বৰ্ষাৰ জৰিয়তে অসমীয়া উপন্যাসত এগৰাকী নতুন নাৰীৰ উপস্থিতিৰ সম্ভাৱনাক জীৱন্ত কৰি তোলা হৈছে। এই উপন্যাসৰ বৰ্ষা চৰিত্ৰটোৰ যোগেদি প্ৰকাশিত হোৱা নাৰী ভাবনা তেওঁৰ আনবোৰ উপন্যাসতকৈ সুকীয়া।

উপন্যাসখনৰ মূল বিষয় হ'ল নাৰীবাদী চিন্তা। বৰ্ষাই নিজৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে প্ৰান্তিকৰ পত্নী হৈ বন্দী জীৱন-যাপন কৰিব নিবিচাৰে। সমাজৰ প্ৰত্যেক নাৰীৰে সুকীয়া চিন্তাধাৰা আছে, স্বাধীন সত্ত্বা আছে।

নিৰুপমা বৰহোহাঞিৰ *অন্য জীৱন* (১৯৮৬) দৰাচলতে নাৰাবাদী চেতনাৰ সজ্ঞান প্ৰকাশ পোৱা প্ৰথম উপন্যাস। তেওঁৰ আন এখন উপন্যাস *চম্পাৱতী*তো (১৯৯০) নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে।

প্ৰাসঙ্গিক আলোচনা ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া উপন্যাসত জীৱনভিত্তিক, মহাকাব্যিক ঐতিহ্যভিত্তিক আৰু অনুসন্ধানমূলক উপন্যাসে বিশেষ প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে। ৰীতা চৌধুৰী, অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী, অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতা, মণিকুন্তলা ভট্টাচাৰ্য্য, দেৱব্ৰত দাস, ধ্ৰুৱজ্যোতি বৰা, ভূপেন্দ্ৰ নাৰায়ণ ভট্টাচাৰ্য্য প্ৰভৃতি ভালেমান ঔপন্যাসিকে নতুন নতুন বিষয় লৈ উপন্যাস ৰচনাত মনোনিৱেশ কৰিছে। চন্দনা গোস্বামী, জয়শ্ৰী গোস্বামী মহন্ত, হৰেকৃষ্ণ ডেকা, ভূপেন শৰ্মা আদিয়েও বৰ্তমান সময়ছোৱাত উপন্যাস সাহিত্যৰ বিকাশত ভালেখিনি অৰিহণা আগবঢ়াইছে। প্ৰবীণসকলৰ ভিতৰত পৰাগ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য, জয়ন্ত মাধৱ বৰা, হেম বৰা আৰু অন্যান্য ভালেমান লেখকে উপন্যাস ৰচনাৰ ধাৰাটো অব্যাহত ৰাখিছে।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ২ ঃ অসমীয়া উপন্যাসক (১৯৯০-২০০০) প্ৰভাৱিত কৰা ধাৰাসমূহ কি কি? (২৫০টা শব্দৰ ভিতৰত)

- **নাটক ঃ** সাম্প্ৰতিক অসমীয়া নাটকত সত্তৰৰ দশকৰ পৰাই ভালেমান দিশত পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা হয়। এই সময়ছোৱাত প্ৰকাশ লাভ কৰা বিভিন্ন নাটকৰ ধাৰাসমূহ হ'ল এনে ধৰণৰ—
  - **এবছাৰ্ডধৰ্মী নাটকৰ ধাৰাঃ** এই সময়ছোৱাত কেইবাখনো এবচাৰ্ডধৰ্মী নাটকে প্ৰকাশ লাভ কৰে। তেনে নাটকৰ ভিতৰত অৰুণ শৰ্মাৰ *আহাৰ* (১৯৭১), বসন্ত শইকীয়াৰ *মৃগতৃষ্ণা* (১৯৭৩), *মানুহ* (১৯৭৭) আদি বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য।
  - **মনস্তাত্ত্বিক নাটকৰ ধাৰা ঃ** আধুনিক জীৱনৰ জটিলতাই মানৱ মনত সৃষ্টি কৰা প্ৰতিক্ৰিয়া দাঙি ধৰাৰ চেষ্টাৰে মনস্তাত্ত্বিক দিশত আলোকপাত কৰি সত্যপ্ৰসাদ বৰুৱাই *মৃণালমাহী* (১৯৭৭) আৰু *নায়িকা নাট্যকাৰ* (১৯৭৬) প্ৰভৃতি নাটক ৰচনা কৰে।

- **সমাজ-চেতনাপ্রসূত নাটকৰ ধাৰা ঃ** হিমেন্দ্র বৰঠাকুৰৰ *বাঘ* (১৯৭২), মহেন্দ্র বৰঠাকুৰৰ *জন্ম* প্রভৃতি নাটকত সামাজিক চেতনাৰ দিশটোৱে অধিক গুৰুত্ব লাভ কৰিছে। প্রখৰ সমাজ-চেতনা এইসমূহ নাটকৰ মূল বৈশিষ্ট্য। দীপক ভূঞা, প্রদীপ ভূঞা, কৰুণা ডেকা, অনুকূল শর্মা, মৃণাল কুমাৰ গোস্বামী, নৰেন পাটগিৰি আদিয়ে সমাজ চেতনা প্রসূত ভালেমান নাটক ৰচনা কৰিছে।
- **বাটৰ নাটকৰ ধাৰা ঃ** অসমীয়া নাট্য প্রবাহৰ এক গুৰুত্বপূর্ণ ঠাল হ'ল বাটৰ নাটকৰ ধাৰা। এই নাটকসমূহত সমাজৰ বিভিন্ন দিশ মুকলিভাৱে দাঙি ধৰাৰ প্রয়াস কৰা হয়। সাম্প্রতিক সময়ৰ নানাধৰণৰ সমস্যাক কেন্দ্র কৰি নাটক ৰচনা কৰা হৈছে, যাৰ যোগেদি নতুন প্রজন্মক নাটকৰ প্রতি আকর্ষিত কৰাটো সম্ভৱ হৈ উঠিছে।
- **ভ্রাম্যমান নাটকৰ ধাৰা ঃ** ভ্রাম্যমান নাট্যদলবোৰে জন্মলগ্নৰে পৰা বর্তমানলৈকে ভালেমান নবীন-প্রবীণ নাট্যকাৰৰ নাটক মঞ্চস্থ কৰি নাটকক এক শিল্প-উদ্যোগলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। সত্তৰৰ দশকৰ পৰৱর্তী কালছোৱাত জন্ম আৰু বিকাশ লাভ কৰা ভ্রাম্যমান নাট্যদল হ'ল— 'মুকুন্দ থিয়েটাৰ' (১৯৭২), 'কহিনুৰ থিয়েটাৰ' (১৯৭৬), 'হেঙুল থিয়েটাৰ' (১৯৮৫), 'আৱাহন থিয়েটাৰ', 'শঙ্কৰদেৱ থিয়েটাৰ', 'ভাগ্যদেৱী থিয়েটাৰ' ইত্যাদি। ভৱেন্দ্রনাথ শইকীয়া, মহেশ কলিতা, হেম ভট্টাচার্য্য, ভবেন বৰুৱা, মহেন্দ্র বৰঠাকুৰ, বিপ্লৱ চৌধাৰী, প্রদীপ ভূঞা, প্রফুল্ল বৰা, সীতানাথ লহকৰ, উগ্র মেনা, অভিজিত ভট্টাচার্য্য, জগদীশ পাটগিৰি, প্রভৃতিয়ে এই কালছোৱাত ভ্রাম্যমানৰ বাবে অসংখ্য নাটক ৰচনা কৰি নাট্য সাহিত্যৰ ভৰাল চহকী কৰে।
- **লোককলাৰ আর্হিত ৰচিত নাটকৰ ধাৰা ঃ** বিংশ শতিকাৰ আশীৰ দশকৰ পৰা অসমীয়া নাটকৰ গতি নিৰূপণত দেশীয় বা থলুৱা লোককলাৰ আর্হিৰ প্রয়োগে বিশেষ প্রাধান্য লাভ কৰা দেখা যায়। পশ্চিমীয়া ৰীতিৰ পৰিৱর্তে স্বদেশৰ ঐতিহ্য আৰু লোক পৰম্পৰাক সচেতন ভাৱে নাটকৰ মাজেদি ৰূপায়ণ কৰাৰ প্রৱণতাৰ পৰিণতি স্বৰূপে কেইবাখনো সার্থক নাটকৰ সৃষ্টি হৈছে। এনে নাটকৰ ভিতৰত যুগল দাসৰ *বায়নৰ খোল* (১৯৮২); অখিল চক্রৱর্তীৰ *উত্তৰ পুৰুষ* (১৯৮০); সতীশ ভট্টাচার্যৰ *মহাৰাজা* (১৯৮৩); ফণী তালুকদাৰৰ *মৰাহাতী*; প্রমোদ দাসৰ *হনুমান সাগৰ বান্ধা চাউ* আদি নাটকৰ উল্লেখ কৰিব পাৰি। এইবোৰ নাটকত ওজাপালি, অঙ্কীয়া নাট, বৰপেটাৰ নাওখেল আৰু বৰপেটাৰ থিয় নামৰ ৰীতি গ্রহণ কৰা হৈছে।
- **বিজ্ঞানভিত্তিক নাটকৰ ধাৰা ঃ** বৈজ্ঞানিক বিষয়ক সহজ সৰলভাৱে নাটকীয় ৰূপত উপস্থাপন কৰি শ্যামাপ্রসাদ শর্মা, দীনেশ চন্দ্র গোস্বামী আদিয়ে কেইবাখনো নাটক ৰচনা কৰিছে। এনে নাটকৰ ভিতৰত *অন্যৰূপ, মমতাৰ মহাকাব্য, মথাউৰি, বিশ্বাস* আদিৰ নাম উল্লেখ কৰিব পাৰি।

প্রাসঙ্গিক আলোচনা ঃ এইবোৰ নাটকৰ বাহিৰেও অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ভালেমান নাট্যকাৰ নাটক ৰচনাৰ যোগেদি নাট্য সাহিত্যৰ ভৰাল চহকী কৰিছে। মহেশ কলিতা, উগ্ৰ মেনা, অভিজিৎ ভট্টাচার্য্য, ভবেন বৰুৱা, ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া, বিপ্লৱ চৌধাৰী আদি নাট্যকাৰসকলে অসমীয়া নাট্য সাহিত্যলৈ যোগোৱা বৰঙণিৰ বিষয়ে বিস্তৃত আলোচনাৰ প্ৰয়োজন। বিপ্লৱ চৌধাৰীৰ *বিস্ফোৰণ*, *বেয়া মানুহ*, *অবাক পৃথিৱী*, *শক্তিমান*, *ব'হাগতে পাতি যাওঁ বিয়া* ইত্যাদি পূৰ্ণ দৈর্ঘ্যৰ নাটকৰ বাহিৰেও তেওঁ কেইবাখনো একাঙ্কিকা আৰু শিশু উপযোগী নাটকো ৰচনা কৰি অসমীয়া সাহিত্য সমৃদ্ধ কৰিছে।

অসমীয়া নাটকত বর্তমান ভালেমান পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলিছে। অখিল চক্ৰৱর্তী, আলি হাইদৰ, মুনীন ভূঞা, সত্যপ্ৰসাদ বৰুৱা, অৰুণ শর্মা প্ৰভৃতি ভালেমান প্ৰবীণক অনুসৰণ কৰি নতুন বহুতো নাট্যকাৰে নাট্য সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে।

যুগৰ পৰিৱর্তনৰ লগে লগে সমাজৰ পৰিৱর্তন ঘটে আৰু পৰিৱর্তিত সমাজৰ লগত খাপখোৱাকৈ লেখকসকলে সাহিত্যচর্চাত মনোনিবেশ কৰে। কোনো কোনো লেখকৰ মাধ্যমেদি বর্তমানৰ সন্ত্ৰাসজর্জৰ পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিয়েও সাহিত্যত প্ৰৱেশ লাভ কৰে। আধুনিকতাবাদী ধাৰা, চেতনাস্ৰোতৰ ধাৰা, নাৰীবাদী চেতনাৰ ধাৰা, কল্পবিজ্ঞান ভিত্তিক ৰচনাৰ ধাৰা প্ৰভৃতি বিবিধ ধাৰাই অসমীয়া চুটিগল্প আৰু উপন্যাসৰ বিকাশত সহায় কৰে। অনুৰূপভাৱে কবিতাৰ ক্ষেত্ৰত নব্য-ৰমন্যাসিক ধাৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰতীকবাদী, চিত্ৰকল্পবাদী প্ৰভৃতি বিবিধ ধাৰণাই এই কালছোৱাৰ কবিতাক সমৃদ্ধ কৰে। নাটকৰ ক্ষেত্ৰত অস্তিত্ববাদ, বাটৰ নাটক, বাস্তৱবাদী নাটক, অনাতাঁৰ নাটক, মনস্তাত্ত্বিক নাটক, লোক-আঙ্গিকৰ প্ৰয়োগ সমৃদ্ধ নাটক প্ৰভৃতি বিবিধ নাটকে এই কালছোৱাত প্ৰসাৰ লাভ কৰে।

এই কালছোৱাত প্ৰবীণ লেখকসকলৰ লেখা ক্ৰমান্বয়ে সীমিত হৈ আহে আৰু ভালেমান নতুন প্ৰভাৱশালী কবি, গল্পকাৰ, ঔপন্যাসিক নাট্যকাৰ, প্ৰৱন্ধকাৰ আদিৰ আবির্ভাৱ হয়। এইসকলৰ সৃষ্টিত দেশ-বিদেশৰ নতুন নতুন সাহিত্যৰ ধাৰাসমূহে অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰৱেশ লাভ কৰে। অধ্যয়নৰ পৰিসীমা বৃদ্ধিৰ লগে লগে বিশ্বৰ বিভিন্ন সাহিত্যৰ আঙ্গিক আৰু কলা-কৌশল আয়ত্ব কৰি ভাৰতীয় অন্যান্য ভাষা-সাহিত্যৰ দৰেই অসমীয়া সাহিত্যতো আধুনিকতাবাদ, উত্তৰ আধুনিকতাবাদ, নাৰীবাদ, অধিবাস্তৱবাদ, প্ৰকৃতিবাদ প্ৰভৃতি বিবিধ ভাব-দর্শনে ভূমুকি মাৰে আৰু সন্দর্ভ বিষয় সমৃদ্ধ ভালেমান উল্লেখযোগ্য সাহিত্যৰ সৃষ্টি হয়। এই অধ্যায়ত সীমিত পৰিসৰৰ ভিতৰত তেনে সাহিত্যৰ ধাৰাৰ লগতে প্ৰতিনিধিত্বমূলক দুই এগৰাকী লেখক আৰু তেওঁলোকৰ দ্বাৰা সৃষ্ট সাহিত্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। সংক্ষিপ্ত পৰিসৰৰ ভিতৰত আমাৰ অধ্যয়ন সীমাবদ্ধ কৰিবলগীয়া হোৱাত বিষয়ৰ গভীৰতাত প্ৰৱেশ কৰিব পৰা নাই। শিক্ষার্থীসকলৰ সুবিধাৰ অর্থে অধ্যয়ন-অনুধাৱনৰ বাবে প্ৰাসঙ্গিক তথ্যৰ ইঙ্গিত দি যোৱা হৈছে।

১৩.৫ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- সাম্প্রতিক অসমীয়া সাহিত্যৰ দ্বিতীয় পর্ব (১৯৯০-২০০০)ত এই কালছোৱাত ৰচিত গল্প, কবিতা, উপন্যাস আৰু নাটকৰ বিষয়ে চমু আলোচনা দাঙি ধৰা হ'ল। দেশী-বিদেশী বিভিন্ন সাহিত্যৰ ধাৰাসমূহৰ দ্বাৰা প্রভাৱিত হোৱাৰ কাৰণে এই যুগৰ সাহিত্যত আধুনিকতাবাদ, উত্তৰ-আধুনিকতাবাদ, নাৰীবাদ, বাস্তৱবাদ, অতিবাস্তবাদ আদি বিবিধ ভাব-দর্শনৰ প্রভাৱ লক্ষ্যণীয়।
- এই অধ্যায়ত বিগত কালছোৱাৰ সাহিত্যৰ গতিবিধি আৰু সাহিত্য জগতলৈ অহা নতুন নতুন ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰিলোঁ।
- বিজ্ঞান আৰু প্রযুক্তিবিদ্যাৰ সম্প্রসাৰণ, নতুন তথ্য-প্রযুক্তিৰ আগমন আৰু তাৰ লগে লগে ৰাজ্যনৈতিক পৰিৱর্তনে দেশৰ ভাষা-সাহিত্য সংস্কৃতিলৈ নতুন উদ্যম কঢ়িয়াই অনাৰ লগে লগে ভালেমান ইতিবাচক চিন্তা-চেতনাই অসমীয়া সাহিত্যত প্রৱেশ লাভ কৰিবলৈ ধৰে। সাহিত্যৰ আঙ্গিক আৰু বিষয়বস্তুলৈ অহা নতুনত্বই ভাৰতীয় সাহিত্যৰ সমান্তৰালভাৱে অসমীয়া সাহিত্যকো সমৃদ্ধ কৰিবলৈ ধৰে।
- এই কালছোৱাত প্রবীণসকলৰ লগে লগে তুলনামূলকভাৱে নতুন এচাম লেখক-লেখিকাৰ আৱির্ভাৱ হয় আৰু তেওঁলোক অসমীয়া সাহিত্যলৈ নতুনত্ব কঢ়িয়াই আনিবলৈ সচেষ্ট হ'ল।
- নাগৰিক জীৱনৰ লগে লগে গ্রাম্য জীৱন আৰু পৰম্পৰাগত ঐতিহ্যৰ পুনৰ নির্মাণৰ প্রয়াস সাহিত্যৰ মাজেদি প্রকাশিত হোৱাটো আশীৰ দশকৰ পৰা আৰম্ভ হয় আৰু নব্বৈ দশকৰ গল্প, কবিতা, নাটক উপন্যাস আদিত ই বিকশিত ৰূপ লাভ কৰে।

১৩.৬ অধিক জানিবলৈ

অসমীয়া গ্রন্থ ঃ

১) কটকী, চন্দ্র (১৯৮৯) ঃ *আধুনিক অসমীয়া কবিতা* (২য় সংস্কৰণ); যোৰহাট ঃ অসম সাহিত্য সভা।

২) গগৈ, লীলা (১৯৮৬) ঃ *আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ পৰিচয়*; গুৱাহাটী ঃ ষ্টুডেণ্টছ এম্পৰিয়াম, (২০১৪, নতুন সংস্কৰণ, গুৱাহাটী ঃ বনলতা।

৩) গোস্বামী, ত্রৈলোক্য নাথ (১৯৭৬) ঃ *আধুনিক অসমীয়া চুটিগল্প*; গুৱাহাটী ঃ অসম প্রকাশন পৰিষদ।

৪) দেৱগোস্বামী, ৰঞ্জিৎ কুমাৰ (২০১৬) ঃ *অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী* (৫ম খণ্ড); উত্তৰ গুৱাহাটী ঃ আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি পৰিষদ।

৫) ঠাকুৰ, নগেন (সম্পা.) ঃ *এশ বছৰৰ অসমীয়া উপন্যাস*; অসমীয়া বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়।

৬) নাথ, প্রফুল্ল কুমাৰ (২০১৪) ঃ *অসমীয়া কবিতাৰ চমু ইতিহাস*; গুৱাহাটী ঃ এন এল পাব্লিকেশ্যন।

৭) নেওগ, মহেশ্বৰ (১৯৮৭) ঃ *অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা* (৭ম সংস্কৰণ); গুৱাহাটী ঃ চন্দ্র প্রকাশ।

৮) নেওগ, মহেশ্বৰ (১৯৮৬) ঃ *আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য*; গুৱাহাটী ঃ চন্দ্র প্রকাশ।

৯) বৰগোহাঞি, হোমেন (সম্পা.) (১৯৮৬)ঃ *অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী* (ষষ্ঠ খণ্ড); উত্তৰ গুৱাহাটী ঃ আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি পৰিষদ।

১০) বৰদলৈ, নির্মলপ্রভা (১৯৮৯) ঃ *কবিতাৰ কথা* (২য় সংস্কৰণ); গুৱাহাটী ঃ অসম বুক ডিপো।

১১) বৰা, মহেন্দ্র (সম্পা.) (১৯৮৭) ঃ *নতুন কবিতা*; ডিব্রুগড় ঃ বনলতা।

১২) বৰুৱা, প্রহ্লাদ কুমাৰ (১৯৮০) ঃ *অসমীয়া চুটিগল্পৰ অধ্যয়ন*; ডিব্রুগড় ঃ বনলতা।

১৩) বৰুৱা, লোপা (১৯৯৯) ঃ *আধুনিক অসমীয়া কবিতাত প্রতীক আৰু চিত্রকল্প*; গুৱাহাটী ঃ বৰুৱা প্রকাশন

১৪) *বিংশ শতিকাৰ অসমীয়া সাহিত্য*; (১৯৮৯) যোৰহাট ঃ অসম সাহিত্য সভা।

১৫) ভট্টাচার্য্য, হৰিচন্দ্র (১৯৮৬) ঃ *অসমীয়া নাট্য-সাহিত্যৰ জিলিঙণি*।

১৬) শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (১৯৭৬)ঃ *অসমীয়া উপন্যাসৰ গতিধাৰা*; গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্রকাশ।

১৭) শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (১৯৭৬) ঃ *অসমীয়া নাট্য-সাহিত্য*; গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্রকাশ।

১৮) শর্মা, সত্যেন্দ্রনাথ (১৯৮১) ঃ *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত* (৫ম সংস্কৰণ); গুৱাহাটী ঃ সৌমাৰ প্রকাশ।

ইংৰাজী গ্রন্থ ঃ

1) Baruah, Hem (1965) : *Assamese Literature*; New Delhi: NBT.

2) Saikia, Nagen (1988): *Background of Modern Assamese Literture*; New Delhi: Omsons Publication.

১৩.৭ অগ্রতিৰ খতিয়ান

১নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ ১৯৯০-২০০০ চনৰ ভিতৰত সংঘটিত হোৱা বিভিন্ন ঘটনা-পৰিঘটনাই কিবা প্রকাৰে সমসাময়িক যুগৰ সাহিত্য ৰচনাক প্রভাৱিত কৰিছিল নেকি— তাৰ চমু লেখ আগবঢ়াই সেই সময়ৰ সাহিত্যৰ পটভূমিৰ বিষয়ে লিখিব।

২নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ বিশিষ্ট ধাৰাসমূহৰ আধাৰত উপন্যাস বিশেষৰ চমু আলোচনাৰ মাজেদি উত্তৰটো লিখিব।

১৩.৮ আৰ্হি প্ৰশ্ন

প্ৰশ্ন ১ ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যৰ পটভূমি বিচাৰ কৰক।

প্ৰশ্ন ২ ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ বিচাৰ কৰক।

প্ৰশ্ন ৩ ঃ কুৰি শতিকাৰ শেষ দশকটোৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰধান ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

প্ৰশ্ন ৪ ঃ কুৰি শতিকাৰ শেষ দশকৰ অসমীয়া নাটকৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখক।

প্ৰশ্ন ৫ ঃ সাম্প্ৰতিক অমসীয়া কবিতাৰ আঙ্গিক সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখক।

প্ৰশ্ন ৬ ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া চুটিগল্পত ব্যৱহৃত কলা-কৌশল সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখক।

প্ৰশ্ন ৭ ঃ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া উপন্যাসৰ বিভিন্ন ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখক।

প্ৰশ্ন ৮ ঃ চমুটোকা লিখক ঃ

ক) নাৰীবাদ খ) আধুনিকতাবাদ গ) উত্তৰ আধুনিকতাবাদ

ঘ) চেতনাস্ৰোত ঙ) বাটৰ নাটক চ) একাঙ্কিকা

ছ) কল্পবিজ্ঞানভিত্তিক চুটিগল্প জ) মননশীল চুটিগল্পৰ ধাৰা

ঞ) ৰাজনৈতিক বাস্তৱতা আৰু অসমীয়া উপন্যাস

*** ***** ***